

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

ה'יוסף' של דורנו

כל השבטים"מאלמים אלומים בשדה" – כל הצדיקים עוסקים בצמיצום האורות וההשגות הגבוהות שלהם כדי להחזירם בלב בני האדם. אך ישנו צדיק ושמו יוסף, אשר אלומתו שונה מכולם. הוא מספר לאחיו חלום שבו ראה: "והנה קמה אלומתי וגם ניצבה, והנה תסובינה אלומתיכם ותשתחווין לאלומתי".

"היינו, שכולם היו עוסקים בזה, שהיו כאלמים אלומים ועושים קשרים וצמצומים כדי למשוך על דם השגת אלוקות, אבל הצמצומים והכלים של יוסף הצדיק עלו על כולם, בבחינת 'והנה קמה אלומתי וגם ניצבה', שהקשר והצמצום שלו קמה וגם ניצבה לעד ולנצח.

"והנה תסובינה אלומתיכם ותשתחווין לאלומתי" – שכולם צריכין לקבל ממנו השגות אלקות, על ידי הצמצומים הנפלאים שעשה בחכמתו העמוקה... שאפילו הצדיקים הגדולים שעוסקין בזה, להשיג השגות אלקות על ידי הצמצומים –

גם הם צריכין לקבל ממנו. כי שלו עולה על כולם, בבחינת 'רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה' שנאמר על הצדיק האמת הגדול ביותר העוסק לעשות כלים ולבושים ולהמשיך תורה בחכמה אמיתית כזאת עד שיוכלו להתקרב הכל להשם יתברך" (ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר ד, יח).

צדיקים רבים מעמידים לגיונות של עובדי ה', אך ישנו צדיק יחיד ומיוחד שיודע להתעסק גם עם 'בני בלהה ובני זלפה'.

"וזהו 'הוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה', שהם בני השפחות, הם בחינת משפחות הירודות שבישראל, שהיה מוריד את עצמו אליהם ביותר כדי לקרבם. ועל שם זה נקראים הרחוקים 'בני בלהה ובני זלפה', זה רמז שנאחו בהם ביותר הבעל דבר והיילותיו... שהם מבהילים ומבלבלים ומרשיעים את האדם... כי היילות היצר הרע הם בחינת 'בלהות וזלפות' וכל הנמשכים אחריהם נקראים 'בני בלהה ובני זלפה' – והצדיק הגדול, בחינת יוסף, עוסק עמהם ומוריד את עצמו אליהם כדי לקרבם לה' יתברך" (שם).

אורו של אותו צדיק 'מוסיף והולך' מיום ליום. "כי יוסף הוא בחינת הצדיק שעוסק לקרב להשם יתברך, על ידי שמוסיף והולך האור בכל יום, כי עושה בכל פעם צמצומים וכלים נפלאים באופן שיוכלו להתקרב כל מי

שירצה בעולם. ועל שם זה נקרא 'יוסף', בחינת מוסף והולך" (שם).

ככל שהוא זוכה להשיג השגות גבוהות ונעלות יותר, כך הוא מוסיף לרדת אל העם, ולהלביש את אורו הגבוה בכלים ולבושים נפלאים – תורות שיחות מעשיות ועצות – שיוכלו גם הם לקבל את האור.

והלא "זהו בחינת כלל המחלוקת שבכל דור על הצדיקים השלמים העוסקים לקרב נפשות הרחוקים לה' יתברך, שרבים מאד קמים עליהם, וגם רבים מגדולי הצדיקים חולקים עליהם, מחמת שמידת הדין מתלבש בהם, ועל ידי זה נכנס בלבם טינא, עד שנדמה להם כאילו אינו מתנהג כראוי וחולקים עליו, כאשר כבר היה לעולמים ברוב הדורות. ובפרט בימינו, בעקבות משיחא, שנתרבה הקטגוריא בין התלמידי חכמים מאד, וביותר על רבנו

צדיקים רבים מעמידים לגיונות של עובדי ה', אך ישנו צדיק יחיד ומיוחד שיודע להתעסק גם עם 'בני בלהה ובני זלפה'

הגדול והנורא זצוק"ל, על אשר מסר נפשו מנגד ועסק כל ימיו לרחם על ישראל על כל הרחוקים, לקרבם להשם יתברך. וזה בחינת מחלוקת של השבטים על יוסף הצדיק" (שם).

אך "ואביו שמר את הדבר" – בבוא היום יתגלה האמת,

כאשר הבטיח רבינו הקדוש מראש: 'האש שלי תוקד עד ביאת המשיח!'

בחנוכה מתגלה האור. בחנוכה יורד האור עד אלינו, למטה מעשרה טפחים. "שהצדיקים הגדולים מאד ממשיכין תיקונים נפלאים כאלה, עד שמאירין בחינת השגות אלקות על ידי הצמצומים גם למטה בדיוטא התחתונה מאד, שהוא בחינת למטה מעשרה טפחים שמעולם לא ירדה השכינה לשם... להאיר בכל אחד מישראל, לכל מי שרוצה לקבל, אפילו אם הוא הגרוע שבגרועים, אפילו החולה הגדול ביותר בחליי הנפש על ידי ריבוי עוונותיו, להאיר גם בו הארה מהשגת אלקות, על ידי גודל כח הצדיקים הגדולים שממשיכין תוקף הנס של חנוכה בעולם... כי מגודל כוחם יכולים להאיר אפילו בהקטנים במעלה מאד, ולרפאות אפילו החולים הגדולים ביותר!" (שם).

"ועיקר כוונתנו בהדלקת נר חנוכה צריך שיהיה, שנכוון להמשיך עלינו על ידי זה אור הצדיקי אמת" (ליקוטי הלכות, כבוד רבו ות"ח ג, ז).

מה נשמע?

להאיר לארץ ולדדים עליה

עם פרום ימי חנוכה הקדושים והמאירים בכל העולמות, נערכו במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' בשיעורים נפלאים, חדשים גם ישנים, לדלות ולהשקות ממימי הנחל הנובעים, להאיר לארץ ולדדים עליה, להתחדש ביתר שאת ולהתגבר מחדש, לתת גיבורים ביד חלשים וודים ביד עוסקי תורתך...

כמו כן ניתן להאזין לימירות חנוכה המושרים ע"י זקני אנ"ש זצ"ל, בחן ובנעימות נפלאה, כנהוג מקדמת דנא.

בכדי להתבשם מהאור, הכנסו למערכת השמע טל' 02-9950000 ובחרו במדור 'עניני דיומא'. בחרו שפה והקישו: 1-5-3, ושוב 1 לשמיעת זמירות חנוכה, ו-2 לשמיעת כלל השיעורים בעניני חנוכה.

יסודות בחסידות ברסלב

הננו לבשר על סדרת שיעורים חדשה ומרעננת בחסידות ברסלב, הנמסרים ברהיטות לשון ע"י הרב עופר גיסין שליט"א, המחבר בדבריו את היסודות המרכזיים בחסידות ברסלב, להלכה ולמעשה, כפי המסורה ולפי מאורעות הזמן.

לשמיעת השיעורים בלשון הקודש, הכנסו למדור שיחות ומאמרים והקישו 3.2.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום חודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	בסלו	ח"א	ח"ד	ח"ב	שבת
א	כד	יב:	ריא	עג עד	סו
ב	כה	יג.	ריב	עה עו	סז
ג	כו	יד.	ריג	עז עח	סח
ד	כז	יז.	ריד	עט פ	סט
ה	כח	יח:	רטו	פא פב	ע
ו	כט	טו.	רטז	פג פד	עא
ז	א	טז:	ריז	פה פו	עב

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718(1) .....
מוקד הישועות 81-81-81-1800

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעקי

"מה פעלתם? רוח!"

וביתר עומק:

המקורב לצדיק האמת, כשחסר לו דבר מסוים ברוחניות או בגשמיות, נותן לו הצדיק להבין שכל מטרת החיסרון היא אך ורק כדי לעורר אותו שירים עיניים למרום ויאנח לפניו. לכן אנחתו קדושה, אין בה שמץ של עצבות, רק כולה ביטוי של ציפיה ותקווה. וכאשר נשלם לו חסרונו, הרי הוא מתמלא בהודיה, הכנעה וגעגוע.

לא כן מי שהוא רחוק מהצדיק, כשהוא נתקל בחיסרון, תוקף אותו 'קוצר רוח', וכל רצונו הוא רק להשלים את החיסרון כאן ועכשיו. ולכן גם אם הוא נאנח על כך לפני ה', הרי שאנחתו כולה יללה, וכשהחיסרון נשלם, הוא מתענג הוא על ישועתו ופונה לו לדרכו...

אכן, רק אותו צדיק גדול, אשר היה כל כולו געגוע בלתי-פוסק, ומאידיך שמח אין קץ – הוא זה שיכול לתת לנו במתנה אנחה קדושה, ולהשפיע לנו רוח חיים כדי להשלים את חסרונו בשלמות.

וכך נענה רבינו הקדוש באותה 'שבת הנוכה' אחר אמירת התורה: **"כשתסעו [הבית] וישאלו אתכם: מה פעלתם? תאמרו: רוח! והאמת כן הוא, שפעלנו רוח חיים, שקיבלנו ממנו להשלים כל החסרונות!"** (חיי מוהר"ן, ד).

גם כאשר החסרון נשלם, ניכר הבדל עצום בין הנאנחים-המתגעגעים לבין הנאנחים-המייילים. שניהם מושכים "רוח" כדי להשלים את חסרוניהם, אבל אלו מושכים רוח חיים ואלו – רוח סערה. "ועל כן הרוח שלהם גדול ותקיף לפי שעה, כמו רוח סערה שהוא גדול בשעתו... אך שאין לו קיום כלל, ולסוף כלה ונאבד, ומסער גופיה ונשמתיה".

אין להם 'חיות', יש להם 'סערה'. ולכן הם נעים ונדים בין דיכאון וייאוש, לבין שמחה של התפרקות.

"כי זה דרך הרשעים וכל הרחוקים מן האמת, שכשנפול עליהם אבילות וצער ויסורין, אינם מנחמים את עצמם כלל ואין מקוים לצאת משם, כמו שנאמר 'לא יאמין שוב מני חושך', ונשארים שקועים בדאגה ומרה שחורה ואבילות עד שנפרדים על ידי זה מה' יתברך ומהתורה והצדיקי אמת לגמרי. ולפעמים להיפך, כשיש להם איזה טוב, אכילה ושתייה וכו', הם ממלאים פיהם שחוק ועושים כל ימיהם כחגים" (ליקוטי הלכות, ביצים, ה, ב).

לעומתם המתאנחים המתגעגעים, מושפעים ברוח שכל כולה חיות ואריכות אפיים. לא הצלחה מסחררת ומסעירה, אלא נשימה רגועה המשלימה את החיסרון בצורה אמיתית, בצורה שאינה גורמת לאבד את הגעגועים הבלתי-פוסקים.

"הנה יקר גוהי ונוה (שקורין קרעבין) מאיש ישראל, כי הוא שלימות החסרונות".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, ח)

מי היה מאמין מה מסתתר תחת האנחה הפשוטה המתפרצת מלבו של יהודי, עד אותה 'שבת הנוכה' שנת תקס"ג, בה פתח רבינו ואמר: **"הנה יקר גוהי ונוה (שקורין קרעבין) מאיש ישראל"**, וגילה תורה שלימה ועמוקה על מעלתה וכוחה של אנחה, "דברים שלא שמעתן און מעולם, אשר לא נשמע ולא נראה גלוות סודות נראות הנצרכין להעולם מאד מאד בדברים כאלו אשר דרכי ה' נסתרו בהם מאד" (הקדמת ליקוטי מוהר"ן).

בתורה זו מתגלה לנו, שהאנחה על חסרון כלשהו, מושך "רוח חיים" מהצדיק, ובכך נשלם חסרונו.

אך שימו לב: יש אנחה ויש אנחה; יש אנחה קדושה ויש אנחה טמאה, אנחה זו האחרונה היא בת זוגה של ה"גון" ("גון ואנחה" הם ס"מ ולילית, כידוע בספרי הקבלה), אנחה שכל כולה יללה, ואחריתה תגה.

ההבדל בין אנחה קדושה לבין אנחה שאינה קדושה הוא עצום; בעוד זו הקדושה יוצאת מלב מלא צער אך בד בבד מלא תקווה וגעגועים, הרי הטמאה פורצת מלב מלא עצבות וקוצר רוח.

רבי וועלוול מאומן

על הציון הקדוש.

"וגם סיפר לי, שכמה פעמים אמר לו ר' אברהם ז"ל שילך לביתו תיכף כשבא על הציון הקדוש בחצות, כי נתלהב לבו לדבר דיבורים לפני ה' יתברך ולא היה רוצה שישמע מה שהוא מתפלל".

ר' זאב, שברבות השנים נקרא באומן ר' וועלוול הזקן, היה כאמור עובד ה' מופלא, תפילתו היתה במתנית גדולה, בגנינה, בנעימה ובדביקות. רבי הירש לייב ליפל, שהגיע לאומן כנער צעיר, היה שוהה רבות במחיצת ר' וועלוול ומקבל ממנו התעוררות בעבודת ה'.

נסתלק לעולמו בשנות תרצ"ז-ז"ח.

"ראיתיו פעם כשהוא מהלך בבית המדרש כשספר ליקוטי הלכות בידיו והוא מתייפח בכבי עז... השתנוממתי על המחזה, והצצתי לראות איזו 'הלכה' לומד הוא עתה, לקחתי כרד דומה ועיינתי באותו עמוד, אך לא הבנתי איזה דבר מיוחד ראה שם שהביאו לידי כבי".

"כששאלתי אותו לפשר בכיו, אמר לי רבי משה: **"אם היית שומע את היהודי הזה (מוהר"ן) אומר את ה'הלכה' הזו, גם אתה היית מתרגש עד לכדי בכי"** — — —

ר' זאב היה רגיל לספר זאת בהתרגשות גדולה. ללמוד אך למדו אנשי מוהר"ן ליקוטי הלכות".

ר' זאב היה ידיד קרוב ותלמיד-חבר של רבי אברהם ב"ר נחמן, ופעמים רבות התלווה אליו בלכתו לציון רבינו בחצות לילה.

כותב רבי משה גלידמאן מצ'נסטחוב, גיסו של רבי לוי יצחק בנדר, כי שמע מר' זאב ש"בנערותו (של ר' אברהם ב"ר נחמן) היה מנחה בכל לילה לקום בחצות, אפילו בחורף, בקור גדול, ולילך בהמקוה. והמקוה היה קר מאד, כידוע במדינת רוסיא, ואף על פי כן לא נמנע מזה, והיה לו זריזות גדול מאד מאד. ואחר כך הלך להציון הקדוש, והיה שם כל הלילה, עד אור הבוקר. והתפלל שם בהתעוררות ובהתלהבות גדול מאד. כך שמעתי מרבי זאב מאומן ז"ל, שסיפר לי שהיה דרכו לילך עמו ביחד למקוה ואחר כך

מנעוריו היה מתמיד גדול בתורה. לחברותא לקח לו את ר' נתן ר' נחמניס. (האב ר' נחמן היה בן מוהר"ן, עלה בסוף ימיו לארץ הקודש ונפטר בה, נטמן בהר היתים) ויחד עסקו בתורה ועבודה. בגיל שש עשרה כבר הוסמך רבי זאב (וועלוול) להוראה.

למד במשך תקופה אצל דיין מעיר מפליק שהיה מחסידי ברשאד. אותו דיין היה נוהג להגות בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן. "פעם אחת", סיפר ר' זאב, "ראה אותו מתנגד לומד בספר זה ושאל אותו כיצד הוא לומד בו, כשבסוף הספר 'מדרש פנחס' מובאים דברים שמהם משמע לכאורה שרבי רפאל מברשאד התנגד לרבינו.

"החל הדיין מורט שערותיו כשהוא נסער כולו: 'געוואלד, הרי אני הייתי נוכח שם בשעת מעשה – וההיפך הוא הנכון! ר' רפאל שמע אנשים מדברים נגד מוהר"ן, וגער בהם מאד: 'היתכן לבנות תלמיד חכם צדיק וקדוש כמוהו?! אלא שכותב הסיפור שגה בכתבתו, באופן שיכול להשתמע ההיפך'" (הסיפור התגולל באריכות במכתבו של רבי מרדכי הלברשטאט, שנדפס בספר 'שבחו של צדיק').

מלבד התמדתו הגדולה, כאשר בכל שנה הוא מסיים את הש"ס כולו, היה ר' זאב עובד ה' נלהב, מרבה להשתטח על ציון רבינו ולהתבודד ביערות.

בצעירותו זכה להכיר את רבי משה ברסלבר, תלמידו המובהק של מוהר"ן. "בהיותי נער" סיפר ר' זאב,

משום שהזוהר הקדוש נכתב בארמית כל דבר שנכתב בלשון זו מעורר לעבודת ה'.

(שיחות הר"ן קט)

לזעוק אלף פעמים 'רבנו של עולם'

לרגלי מוהרנ"ת כשהוא זועק ושואל: "מהי תשובתו של מי שדיבר סרה על תלמיד-חכם שמת?" כשהוא מתכוון כמובן לרבינו הקדוש.

מוהרנ"ת ציטט לו הלכה מפורשת כיצד צריך לנהוג במקרה כזה: "עליך לקחת עשרה אנשים ולעמוד יחד ליד קבר הנפטר ולבקש ממנו מחילה". ר' עוזר לא התעצל, עד מהרה ארגן מניין אנשים ועלה לאהל הציון הקדוש, חליץ את נעליו וביקש מחילה מרבינו הקדוש.

משם חזר איש אחר לחלוטין; הוא התקשר אל מוהרנ"ת בבקשה אמין וחוק בל ינתק ונעשה לתלמידו המובהק. כאשר נודע הדבר לבני משפחתו שהיו מהחסידים החשובים והנכבדים שבעיר, לא היו מסוגלים להשלים עם כך בשום פנים ואופן, עד שפשוט היה חשש שיהרגו אותו – – – החששות הגיעו לאזנו, ברח לעיר אחרת ונחבא בין חסידי ברסלב שם, עד יעבור זעם.

ר' עוזר התקדם ועלה מעלה מעלה בתורה ובחסידות. במיוחד נודע בכח התפילה שלו, וכאשר שמע מוהרנ"ת על שקדן אחד שאומרים עליו כי יודע הוא אלף דפי גמרא בעל-פה – התבטא לא לפני ששיבח ביותר את התמדתו הנדירה של הלה – "עוזר שלי יכול לצעוק אלף פעמים 'רבנו של עולם'..."

שנים עברו, ובסעודה שלישית של שבת חנוכה שנת תקצ"ה פשטה המשטרה, לאחר הלשנה, על בית מוהרנ"ת ועצרה את החסידים שבאו מחוץ לעיר, תוך שהם מחרימים חלק נכבד מכתביו. דווקא באותה שעה איומה, ישב מוהרנ"ת בישוב הדעת נפלא, ופתח וסיפר לנוכחים את סיפור התקרבותו של ר' עוזר לחסידות ברסלב מתוך מסירות נפש.

כי הכל כדאי בשביל לקרב עוד נפש מישראל לה: יתברך!

מובן מאליו שמוהרנ"ת לא יבזבז את זמנו לריק, הוא רואה סביבו יהודים בעלי צורה, מהם מבקשי האמת, החולפים על פניו, זה בדרכו לתפילה וזה בחזרו משיעור תורה, והוא פותח את פיו בהתלהבות ומתחיל לדבר כיצד עובדים את השם יתברך בשמחה ובדבקות. הוא אף לא ניסה לבדוק האם מי מהם מקשיב לדברים; הוא עושה את שלו, עומד בסילודין ומפזר יוצאים זקוקין דנורא, שלהבת לוהטת של דיבורים כגחלי אש – – –

בין הנוכחים היו צעירים קונדסים שמצאו להם כאן כר נרחב לתעלולים, הם נעמדו מאחורי גבו והתחילו לעשות תנועות של ליצנות ולעגו...

אחד הצעירים, העונה לשם 'עוזר', היה עד למראה הנורא. בתחילה הסתכל על המחזה כשכולו משועשע, כיצד עומד לו היהודי הזה, כולו מלא התלהבות וכאילו אינו שם לב לקורה סביבו... אך אט אט החל עוזר לקלוט כי בעצם יש כאן מה לשמוע... הוא התקרב יותר לדוכן הספרים והיטה אזנו אל הדיבורים הנלהבים והמעוררים שבקעו מפה קדוש זה.

הדיבורים עשו את שלהם, לבו התמלא חרטה, וכלימה כיסתה את פניו כאשר נזכר כיצד לעג בעבר מתורת רבי נחמן. הדברים הדרו אל לבו והפכו אותו מן הקצה אל הקצה. לא נתקררה דעתו עד שנפל

בשורה טובה ומשמחת הגיעה לעיר ברסלב המעטירה; בית הדפוס המרוחק השוקד זה תקופה ארוכה על הדפסתו מחדש של הספר הקדוש "ליקוטי מוהר"ן", שלח להודיע כי בסיעתא דשמיא הושלמה המלאכה וכי ניתן לקחת את הספרים ולהפיצם על פני תבל.

מוהרנ"ת התלמיד הנאמן, אשר שם נפשו בכפו למען הדפסה זו, בא מיד בבקשה עם המדפיס בכדי לסדר את העניינים הכספיים, כאשר בסיומה של העיסקה עשו הספרים את דרכם לעבר העיר ברסלב, שמושם הם עתידים להתפשט הלאה.

לוחות ההדפסה העשויים מתכת, מהם הודפסו הספרים, נשארו ברשותו של המדפיס, כשהוא מצידו מפצה את מוהרנ"ת בתמורה נכבדת של ספרי קודש שונים, בהם ספרי שאלות ותשובות וכדומה. עבור מוהרנ"ת היה בכך פתרון כלשהו למימון המשך ההדפסה באמצעות מכירת הספרים, וגם הזדמנות נוספת להפיץ את דרכו של רבינו הקדוש, כאשר לא חס על כבודו ובעצמו נדד מבית כנסת למשנהו בכדי למכור את הספרים.

וכך מצא מוהרנ"ת את עצמו בפרוודור בית הכנסת המרכזי של העיר אומן, כשהוא עומד ליד דוכן לממכר ספרי קודש, בהם ספרי השו"ת שמוסר לו המדפיס וכמובן ספרי רבינו שיצאו לאור עד אז.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

איך הגיעה התכלת מראדזין לברסלב, והאם כל אנ"ש נהגו בה?

תשובת הר"ר יהושע דרוק

היו חילוקי דעות בדבר מתחילתו. רבי אברהם ב"ר נחמן, שהיה גדול בנגלה ובנסתה, קיבל עליו את התכלת שהתגלתה בשנת תרמ"ח ע"י הגה"ק רבי גרשון העניך מראדזין שאף כתב על כך שלושה ספרים בהם האריך לבאר את דעתו.

רבי אברהם היה אצלו פעם אחת ודיבר עמו כל הלילה בענין התכלת ועוד ענינים, וכשהביא לו הרבי מראדזין הוכחות שצריך ללבוש את התכלת שהתגלתה על ידו, אמר לו רבי אברהם: "מיר האבן בעסערס פון דעם". ופירשו אנ"ש את כוונתו שממגילת הסתרים של רבינו, שהיתה בידו, ידע שהתכלת עתידה להתגלות.

ידוע שכאשר דיברו בשנת תק"ע שמשויה עומד להתגלות בשנה זו, נענה רבינו ואמר: "תרחם איז אויך א יאר" (תרמ"ח היא גם כן שנה). ורבי אברהם פירש זאת, כי הכוונה היא על התכלת שהתגלתה ע"י הראדזינער בשנת תרמ"ח.

הרבי מראדזין התפעל מאד מגאונותו ועדקותו של רבי אברהם ב"ר נחמן, ואמר לחסידיו שיביאו לו בגדי משי, שהיה בגד של רבנים ואדמו"רים. אך רבי אברהם, כששמע זאת, תיכף נעלם מראדזין מבלי להפרד מהרבי.

כנראה שעקב פגישתו זו קיבל רבי אברהם על עצמו ללבוש תכלת, וכן נהגו תלמידיו ומקורביו.

רבי אליהו חיים רוזין סיפר עוד, שכשיצא הספר "פסול תכלת" של הגה"ק ר' מעשל גלבשטיין מירושלים נגד התכלת, ישבו רבי אברהם ורבי נחמן ב"ר רבי ברוך אפרים (בעל "באבי הנחל", שהיה ג"כ למדן חריף) כל הלילה על הספר ודנו בכל ראיותיו וקושיותיו אך לא השתכנעו ממנו.

עם כל זאת יש לציין, שרק רבי לוי יצחק בנדר, מחשובי תלמידי רבי אברהם ב"ר נחמן, אף שבח"ל לבש תכלת, הרי כאן בארץ ישראל לא נהג כן וטען שאין זו התכלת של הראדזינער, כי כל אלו שעסקו בעשיית התכלת בראדזין נעקדו בשואה ונשתכח אופן עשייתה כך שבמשך כמה שנים לא היה ניתן להשיגה. רק אח"כ טענו חסידיו ראדזין שהם שוב יודעים איך לעשות את התכלת, אבל רלו"צ אמר שבתוספות במסכת מנחות כתוב שצבע התכלת אינו יורד אף בכיבוס עם בורית, ואילו צבע התכלת של היום כן יורד בכיבוס – וזה סימן שזה לא זה.

היו גם כמה מגדולי אנ"ש שחלקו על התכלת מכל וכל. ביניהם ידוע הגה"ק רבי נחמן ממשערין זצ"ל שיש אומרים כי אף זרקה מהחלון. יש אומרים בשמו שהביא שלש סיבות שלא ללבוש תכלת:

א. כי יש די הותרת מחלוקת על ברסלב, ואין צורך להוסיף עוד מחלוקת; ב. שממשמעות דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן תורה ז משמע שאין תכלת כיום בגלות; ג. שמדברי הראדז"ל בשעה"כ משמע שלא תתגלה התכלת עד ביאת המשיח.

גם רבי מויזל ב"ר יצחק, נכד מוהרנ"ת, שהיה מגדולי אנ"ש, היה נגד התכלת, וכן נהגו רבי אברהם שטערנהרץ, רבי שמשון בארסקי ועוד שלא לבשו את התכלת. גם חמיו של רבי אברהם ב"ר נחמן, ר' נפתלי כהן, היה נגד התכלת, וטען שנהיגה גירום מחלוקת על אנ"ש (מפי"ר בורשיטין בשם ר' יעקב הכהן ברוסקי).

כן ידוע שרבי ישראל קארדנער ראה את רבינו בחלום ושאלו ג' שאלות. אחת מהן היתה אם ללבוש את התכלת שהתגלתה ע"י הרבי מראדזין, וענה לו רבינו: "לא דוקא". כך סיפר תלמידו רבי ישראל בער אודסר (מובא בשי"ש ק"ח).

בין אנ"ש שלבשו תכלת היו כאלה שהתקינו ב' חוטים בעיצויותיהם כדעת הראב"ד, והיו כאלו, כמו ר' שמואל מאיר אנשין ועוד, שהתקינו חוט אחד כדעת הרמב"ם.

לחידודא
חידון השנוע לצעירים

חידה מס' **130**

מהו "כלל גדול בעבודת ה'?"

הפתרון לחידה מספר 129

איזו 'תורה' היתה "יקרה וגדולה מאוד" בעיני רבינו?
 תורה ענ בליקוטי מוהר"ן ח"א
 (עפ"י חיי מוהר"ן קמג)

זכה בהגרלה לחידה מס' 128

משפחת פישר, רח' רפפורט, ירושלים

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000
 לאחר בחינת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה.
 בין הפותרים נמנה עדי שני בשנת 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

איך מתפללים על "הרגשה באור החנוכה" בשפל המדרגה?

הרב אליהו גודלנבסקי

חנוכה עומד בפתח, כל אחד רוצה "להרגיש" משהו, אך בראותו את מצבו הלא-כל-כך מזהיר, לבו נשבר בקרבו, והיאוש מחלחל בליבו לאמור: 'מה העבודה הזאת לי... מאיך ממהדדת זעקתו של רבינו שהזהיר: "ויך רייסן צו די גרעסטע, און נישט אראפפאלן פון די קלענסטע", שמשמעו: להתור אל הגבוה ביותר, ולא ליפול מהקטן ביותר.

הענין הוא, שצריכים לדעת באיזה אופן יש לבקש על מדרגות בעבודת ה'. שכן אחת מהטעויות הנפוצות היא, שהאדם מתמלא טרונות: 'למה אינני זוכה לזה, ולמה עדיין לא הגעת לזה; ולמה אני שקוע בתאוה פלונית, ונגוע במידה פלמונית' ומה הוא נופל לעצבות ואינו מגיע לכלום.

זאת כאשר אין הוא שם על לב את העובדה הפשוטה, שכל מה שיש לו הוא מתנת חנים מה, והוא אף צריך להודות לה: 'על שזכה לקיים מצוות פשוטות כנטילת ידים, תפילין, ציצית, מזוזה וכו'. אבל הוא טועה לחשוב, שדברים "פשוטים" אלו מובנים מאליהם ואין בהם כל חדוש - אבל מה יהיה עם ה'עבודות': למה אינני זוכה להן?

האמנם דברים 'פשוטים' אלו מובנים מאליהם? מסתבר שלא.

רבי חיים ויטאל כותב בשם רבו האריז"ל: 'מדוע מברכים בכל יום מחדש "שלא עשני גוי" גם אם בירכו כבר אתמול ושלושם, ואין בכך חשש ברכה לבטלה? משום שבכל לילה הנשמה נפרדת מגוף האדם, ועלולה לחזור אליו נשמה אחרת, אפילו של גוי ח'ו'. זו הסיבה שלפעמים אנשים פתאום נכנסה בהם רוח שטות וסרים מהדרך הישרה רח"ל.

נמצא שעלינו לשבח ולהודות ולהלל לה' בכל יום על "שהחזרת בי נשמתני", ועל כל המצוות הפשוטות שאנו זוכים לקיים מדי יום, כי באמת כל זה הוא מתנת חנים מה, באהבתו אותנו.

רק אחרי ידיעת יסוד זה אנו יכולים להרים את ידינו בתפילה ותחנונים לפניו שיחוס עלינו ויטעימנו מעם חנוכה, ויאר בני את אור הנרות הקדושות, ויזכנו לעלות מעלה מעלה במסילה העולה בית א-ל, ולהיות "מוסיף והולך" בדרכי עבודתו יתברך.

והא לכם לשוננו הזהב של מוהרנ"ת: 'זהו בחינת ההלל של חנוכה, כמו שאומרים, וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמן הגדול. כי זה העיקר, כי הלל הוא בחינת שמחה שאומרים אותו בשמחה על כל הנסים,'

"כי יש שיכולין לטעות מאחר שרואה עוצם ריחוקו מהאור ועל ידי זה יכול לפול עליו עצבות ומרה שחורה, חס ושלום, שהוא מויק מאד ביותר מן הכל כידוע, על כן מי שחס על עצמו באמת צריך להפוך הכל לשמחה שדייקא על ידי שרואה ומבין עוצם התרחקות האור ממנו על ידי זה דייקא גיל וישמח מאד, כי הלא אף על פי כן אנו מדליקין נר חנוכה הקדוש בביתנו וכן בכל המצות, "למשל: "שאנו לוקחין התפילין שהם אורות גדולים ונשגבים מאד מאד, ואנו מניחים אותם על ראשנו וזרוענו ממש, היש התקרבות יותר מזה, ואם עדיין אנו יודעים שאור התפילין רחוק מאתנו מאד מאד, אדרבא, זהו שמחתנו שמרפאים אותנו ברפואות יקרים ונפלאים כאלה הבאים ממרחק גדול כל כך כל כך..."

וממשיך מוהרנ"ת שאכן כשזוכים להרגיש ביקרות המצוות הפשוטות כל אחד במדרגתו, ולהודות ולהלל עליהם, אז זוכים לעלות הלאה; 'ולהיות בטוח וחזק שכמו שגבר עלינו חסדו לעשות לנו נסים גדולים כאלה שזוכינו לאורות נפלאים כאלה, על ידי זה אנו בטוחים בבטחון חזק שבודאי יושיענו ברחמי ויוסיף לעשות עמנו נסים חדשים ונפלאים עד אשר נשוב אליו באמת ויגמור מה שהתחיל כי דבר אלקינו יקום לעולם."

(מעובד על פי שיעורו של הרב אליהו גודלנבסקי שליט"א. ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של אצרות ברסלב - 02-9950000, לשון הקודש, חנוכה, 3)

פרשת וישב

השלום - ניגודים שמשלימים זה את זה

שלום אמיתי הוא חיבור של שני דברים מנוגדים זה לזה, כמו שאמרו חז"ל על "עושה שלום במרומיו" שיש מלאך מאש ומלאך ממים - והקב"ה עושה שלום ביניהם" (זוהר ויקרא יב ע"ב).

כך שאם אתה רואה שחברך כל כך שונה ממך בתכונותיו, במידותיו ובהשקפותיו - אל תחשוב שזה מונע ממך להיות בשלום עמו; אדרבא, זהו השלום האמיתי, ששני הפכים מתחברים יחדיו.

זו הסיבה שהצדיקים הם אלו שמביאים את השלום לעולם, כמאמר חז"ל "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם" (ברכות סד י"א) שכן הם כופים את יצרם ומשעבדים את כל המדות השונות למטרה אחת ויחידה - למלא את רצון ה'.

לפיכך "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום" (עקבין ג), כי כל ירידת השפע לעולם היא על ידי חיבור בין דברים מנוגדים. שהרי הקב"ה והבריאה החומרית הם שני הפכים, ורק השלום מסוגל לחבר בין הפכים הקוטביים הללו ולהביא את השפע לעולם.

כך אנחנו מוצאים אצל יוסף הצדיק שימוש בשתי תכונות מנוגדות זו לזו - מידת החסד ומידת הגבורה, כאשר מצד אחד נאמר: "ויבא יוסף את דיבתו רעה" - בבחינת 'שמאל דוחה'; ומאידך - 'ימין מקרבת': "את אחי אנכי מבקש" (בראשית לא). כמו כן "יוסף הוא השליט" - גבורה - ודווקא "הוא המשיביר לכל עם הארץ" - חסד (בראשית מב), הוא זה שזכה להמשיך שפע מזון ופרנסה לעולם.

(עפ"י ליקוטי מוה"ר ה"א פ)

ההרשמה
לנסיעות יום ההילולא
להרה"ק בעל התיא
והרה"ק מוולדניק זיע"א
בעיצומה!
דוד צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

החלה ההרשמה
לקבוצות
לנסיעות חורף השע"ג
נתיבים טורס
נסיעות לחו"ל | קבוצות | אירועים מיוחדים
02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווחה ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

זמנת עולם בהפצה האינדידת									
<p>צפת</p> <p>הר"ר אלעזר דוד בי"א נחמן ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר שמונה בנם סטל ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>צפת</p> <p>הר"ר אברהם יצחק ויב"ל ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר יואל פוקס ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יוסף דוד שטנר ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו נתן שמעון נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יוסף פוקסברג ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו יעקב נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר אהרן קרויס ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אחיסי הבת שתח"י</p> <p>עבד החתן חיים דוד משי וזה ה"ל</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בני ברק</p> <p>לע"נ ר' אליהו בן סביחה ז"ל</p> <p>נתרם והופיץ 500 גליונות</p> <p>נלבד ט"ו כסלו תשס"ז ת.נ.צ.ב.ה</p>	<p>תפוז</p> <p>הר"ר יוסף גרשון סופר ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת ישיאת הבת שתח"י</p> <p>עבד החתן שמואל יעקב סטל ה"ל</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר מרדכי דושינסקי ה"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן לידיו הר"ר יואל פוקס ה"ל</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>

עובת חמכה באומן!
עם 'אירו-פנים' -
הדילים הטובים ביותר

EuroPnım
אירו-פנים טורס
מוקד 'אירו-פנים': 02-800-80-80
רח' סלז' ישראל 16 ירושלים